

Տարեկան գինն է 140 դր. 75
Մեկ ծանուցումը տողին 5 դր. 1/2 է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Ստորագրութիւնները ամսուայ 1 ինչ
էւ 1 ինչ կը սկսուին:

Դուրս ելլալիք լրագիր եւ բուն ծանոթ
ծառքը առնողին վրայ է:
Լրագրոյ վերաբերեալ ծանուցում կամ ո
ւր ինչ գրութիւն Խմբագրին պիտ
ուղղուի. եւ ասոց ծանուցում ծախ
քը խրկողին վրայ է:

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՊԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 15 ՓԵՏՐՈՒՄ

Պատկերով օրէնսդրական ժողովին բացման առթիւ Վ. Կարօլէն կայսեր խօսած ատենարանութեան խաղաղական յայտարարութիւններն ու յայտերը մի և նոյն ազգեցուցիչը չըրին անկէ տեղ:

Մտաւոր լրագիրներն ընդհանրապէս շատ գոհ չեն երևիր կայսեր խօսքերէն: Քրիստոնեական անվճարութեան սկզբունքին վրայ բաց զատուութիւններն անհաճոյ կը թուին իրենց:

Պատկերով Օրինին— Կատիծաղ լրագիրն ալ կայսեր խօսքերուն մէջ մութ մնացած կէտեր կը դնէ, և Իստամբուլին ինքնուրուի կը հարցունէ թէ Կոստանուպոլիսի վարչական զորքերուն նախընտրութեան սկզբունքին հետ, և կը ծանուցանէ թէ Եւստրիոյ ու Բրուսիոյ գեապանները զրգոտութիւններն են կայսեր ատենարանութիւնէն: Եւստրիոյն և Բրուսիոյն կառավարութեան ձեռնարկութիւններուն վրայ պահանջ լուրջութիւնը բարձրան մը չերևիր իրենց: Սանաւանդ «Պատկերով ձեռնարկութիւնը չըրին արդար գատերու պաշտպանութեան» խօսքը Վ. Կարօլէն, Կոստանուպոլիսի և ուրիշ անկախութեան փախաբող ազգաց համար անհարկութիւն մը երևցեր է Եւստրիոյ գեապանին:

Եհաւանիկ Մտաւոր խորհրդարանին բացումը օրը Վ. Վ. Կարօլէն թաղուհայն ըրած ատենարանութիւնն ալ զոր ներկայ թուով հրատարակել խոստացանք:

«Միտքը և պարտաւորը»
«Մեծ գոհութիւն կը դառնայ ժողովին մէջ վերադառնալու և ձեռք օգտակարութեանն ու խորհրդոյն զինուած վրայ»
«Օտար տերութեանց հետ ունեցած յարաբերութիւնները բարեկամական և գոհացուցիչ են միշտ, և վստահութիւն ունին որ Եւրոպայի տերութեանց խօսքն մութիւնը ընդհանուր խաղաղութեան արժեքը անուշ ըրանու»
«Մեծ կարեւորութիւն ունեցող անցքեր անցան Իստամբուլ մէջ: Մասնաւոր լրագիրներն ազատապէս է թողնելին իրենց սեփական գործերն իրենց կարգի դնելու, արժան չբառեցին այն գործերուն մէջ գործով միջամտութիւն մը ընել: Ես նիւթիս վրայ գրութիւններ պիտի ներկայացուին ձեզ»
«Խորհրդարանի վերջին նստերուն գործած ժամանակը իմացուցի ձեզ թէ անցեալներն Եւրոպայի մէջ կատարուած գաղանակն անվճարութիւնները զիս պարտաւոր են Եւստրիոյ կայսեր, Պատկերով զիս կայսեր, Բրուսիոյ ինքնակալ իշխանին և Ռուսիոյ կայսեր գործակցութեամբ Վոլթանին հետ պայմանագրութիւն մը ընելու արդեն զորութեամբը

զինուորական առժամանակեայ օժանդակութիւն մը պիտի տրուէր անոր տերութեան մէջ մասին մէջ բարեկարգութիւնն հաստատուելու համար»
«Ես օժանդակութիւնը տրուեցաւ Պատկերով զիս բանակ մը իրիւրելով Եւրոպայի միւս տերութեանց ալ ներկայացուցանեմք: Վոլթանին ալ բարեկամութեան գործը իրենց Եւրոպայի յարաբերութեան ներքին, և վստահութիւն ունին որ խաղաղութիւնը զիս ժամանակին կը վերահաստատուի այն դաւանանքն մէջ և պայմանագրութիւնն ալ կը նպատակին կատարելու պէս հասած կը լայն»
«Կանաչապէս ծանուցի ձեզ խորհրդարանին նիստերուն գործած ժամանակը, թէ Զինատանի կարգած պատգամաւորիս կողմէն Զինատանի կայսերական կառավարութեան երգած խաղաղական առաջարկութիւնները գոհացուցիչ արդիւնք մը չունենալով, իմ ծովային ու ցամաքային զորութիւններս ինչպէս նաեւ իմ դաշնակից Պատկերով զիս կայսեր զորութիւնները Զինատանի հիւսիսային գաւառներուն դէմ կը բարեկամ գաղանակեայ տերութեանց արդար առաջարկութիւններուն դէմ տարու համար, և ի որս Իշխան ալ յատուկ գեապանութեամբ Զինատանի կողմէն էր Զինաց կառավարութեան հետ դաշնագրութիւն ընելու համար»
«Գոհութեամբ կը ծանուցանեմ ձեզ թէ դաշնակից զորութեանց գործողութիւնները կատարեալ յոյժով թեմք պարտաւորեցան: Ի՞նչ օգտակարութեան երգած բերքերն անուշ է և Զինաց բանակին հետ քանի մը պատերազմներ ըլլալէ ետեւ, դաշնակից զորութիւնները կայսերական Իշխանի մայրաքաղաքին տիրեցին, և Իշխան կողմն ու Պատկերով զիս կայսեր գեապան Վոս սեպտեմբր արտաւարու ու գոհացուցիչ լուծում մը ձեռք բերին բոլոր վեճի տակ երգած ինքնիշխանութեան վրայ»
«Ես գործողութիւններուն և անցեալ ետեւէն եկած բանակցութիւններուն մէջ դաշնակից տերութեանց հրամանատարներն ու գեապանները ինքնուրուի մական համամտութեամբ մը վարուեցան: Ես նիւթիս վրայ թուղթեր պիտի ներկայացուին ձեզ»
«Զուգարանի երկիրներուն վերջին օր ըստ օրէ կը բարեկամեայ, և վստահութիւն ունին որ անոնց զրամական վերջինն ալ հեռացնուած մասնակից կը լայն ընդհանուր բարեկարգութեան»
«Ես Օգոստոսային բնիկներուն մէջ մասին աստատուութիւնը յիշեալ գաղթականութեան մէջ մասին անորոգութիւնն իմարեց: Բայց յոյս ունին որ ձեռք առնուած միջոցները խաղաղութիւնը կը դաշնակցութեան և իմ կառավարութեան թոյլ կուտան այնպիսի կարգադրութիւններ ընելու որ անգամ մըս ալ չարտասահի»
«Ինքնուրուի Եւրոպայի թեմք թեմք նահանգներուն մէջ ծանր վեճեր ծագեցան: Ես հար է ինչ խորին ու շարժուողութեամբ մը նկատել այս անցքերը, որ իմ ժողովրդեանս արեւմտից, և մասնաւոր բարեկամութեան անդրահատ յարաբերու

թիւններով հետը կա զուած ազդի մը երջանկութեանն ու բարոյութեանը կրնան գալիչ: Զի փախաբող ի սրտէ որ այն վեճերը կարենան գոհացուցիչ կերպով մը կարգի գրուիլ: Միտքեայ— Կոստանուպոլիսի ժողովրդեան բարոյութեանը համար ունեցած համակրութիւնն աւելի կը մեծնայ իմ անդրանիկ որդուցս (Վալթանի իշխանին) մտերմ Վերիկա դացած ժամանակը տեսած բարեկամական սիրտը ընդունելութեամբ: Ես առթիւ արժան կը համարիմ յայտնել թէ որչափ համոզութիւն ըզդացի Վանատայի և Ինքնուրուի Վերիկայի հարատեւելու թէ իմ անձիս և թէ աջոյս ունեցած անձնանկարութեանը վրայ երբոր Վալթանի իշխանի իրենց սցեռութեան դացեր էր»
«Պատկերով զիս կայսեր հետ 1860 յունուար 20 ի առևտրական դաշնագրութեան վրայ յաւելուած պայմանագրութիւն մը ըրի՝ նոյն դաշնագրութեան նպատակին համեմատ համար»
«Կանաչապէս Սարտեմիայի թագաւորին հետ ալ պայմանագրութիւն մը ըրի գրական սեփականութեանց իրաւունքը փոխադարձաբար պաշտպանելու համար: Յիշեալ պայմանագրութիւնները պիտի ներկայացուին ձեզ»
«Զիս ինքնուրուիսն ու հոգածութեանը կը յանձնեմ վստահութեամբ թագաւորութեանն մեծ շահերը, և ջերմեւանութեամբ կարգաչեմ Եւստրիոյն Եւստրիոյն օր իր օրհնութեամբ նախադաշնէ ձեռք խորհուրդներուն, և ձեռք մտածութիւնները հաստատուեմ ի կատարումն իմ հաստատուն բաղանջոյն որ է ժողովրդեան բարեկեցութիւնն ու երջանկութիւնը»
«Ես ատենարանութեան մէջ ալ Եւրոպական ինքնիշխանութեան վրայ բարեկամ յայտարարութիւնները մեծ տարբերութիւն մը չունին Վարօլէն կայսեր ըրած յայտարարութիւններէն: Միտքեայ թէ Եւրոպայի թագաւորներն ու ընդունելութեանը հետ ունեցած յարաբերութիւններուն համար բարեկամական և գոհացուցիչ կրտէ: Ինչ Վարօլէն կայսեր ատենարանութիւնն ասանկ խօսք մը ըրած չէ»
«Սարտեմիայի վերաբերեալ խօսքերուն մէջ ալ թագաւորին դաղիական զօրաց հոն մնալուն առ ժամանակեայ ըլլալը թէ պետ կը պիտէ, բայց պայմանաւոր դալուն պէս մեկնելուն վրայ հաստատ յոյս չցուցնելը, որ ուշադրութեան արժանի է»
«Մտաւոր խորհրդարանին առաջին նիստը նշանաւոր եղաւ Իստամբուլ ինքնուրուի վրայ յուզուած վիճարանութեամբ մը որուն մէջ երգած յայտարարութիւններն ուշադրութեան արժանի են»
«Չարեցեցաւ կառավարութեան պաշտօնակներուն թէ Իստամբուլի միութեան գործին Վարօլէն կառավարութեան համակրութիւնն ալ Վարօլէն հետ երգած բարեկամական յարաբերութեանց մաս չբերուի, և թէ Զուսիս Վ. Կարօլէն ինքնուրուի երկու տերութեանց (Վարօլէն

ու Վարօլէն) մէջ անհամաձայնութեան պատճառներ չեն պարտաւորեմ»
«Ես հարցունեմ որուն Նոյն Որսը պատասխան տալը երբեք տերութեանց Իստամբուլի բուն ըրած քաղաքականութեան տարբերութիւնները չըրցուց: Չանց հաստատուել թէ Եւրոպական սրտանց և յայտնի Եւրոպայի ինքնուրուի միութեան զրգոտութեան, բայց Վարօլէն անոր թշնամեցան նպատակաւ և որ ըլլալու ջանացեր է: Ես առաջին նիւթ անվճարութեան արդարութեամբ բուն երկու մասին երկու տերութիւններն ալ համաձայն են: Կայսեր Վ. Կարօլէն վրայ Սարտեմիայի ինքնուրուի յարաբերութեան ըլլալը երկուսն ալ չեն ուզեր»
«Յիշեալ Վարօլէն յայտարարութիւնն ըրաւ նաեւ թէ Եւրոպայի զորութեանը պիտուրները մահուան չպիտի դատապարտուին հասանց մեծ տերութեանց գործակալներուն հաւանութեանը»
«Բրուսիոյ տերութեան պատգամաւոր լայն խորհրդարանին մէջ ալ Իստամբուլի ինքնուրուի յուզուելով, և ժողովը կարեւորաց անակնկալ որոշում մը ըրաւ»
«Թագաւորին առ կորհրդարանը ուղղած ատենարանութեանը պատասխան ըլլալու համար խորհրդարանին պատգամաւորութեան մէջ Իստամբուլի ինքնուրուի վրայ խօսք մը չըրանուելով, Վ. Վ. Կարօլէն ժողովականը առաջարկեց որ ուղեւորին մէջ յայտարարութիւն ըլլայ թէ Բրուսիոյ տերութիւնն ու բոլոր Գերմանիայի կողմէն ինքնուրուի մէջ կատարուած իրողութիւններուն յաւաքաբանութեանն ու հաստատութեանը դէմ կենալու»
«Ես առաջարկութեան վրայ երկար վիճարանութիւն ըլլալէ ետեւ, որուն դէմ շատ խօսք ըրաւ նաեւ Բրուսիոյ կառավարութեան արտաքին գործոց պաշտօնեան, ժողովը վերջապէս ըրաւ ձեռք զայն և 146 քուէի դէմ 189 քուէով ընդունեց»
«Ժողովին այս որոշումը խորին ազդեցութիւն մը ըրաւ» ոչ միայն Բրուսիոյ այլ և բոլոր Եւրոպայի մէջ, վասն զի Եւստրիոյ քաղաքականութեանը մեծ հարուած մ'է»
«Գերմանական լրագիր մը Բրուսիոյ ժողովրդեան ազատամիտ մասին կողմնէ թագաւորին ներկայացած ուղեւոր մը կը հրատարակէ, որուն մէջ Եւստամանի վրայ յարց հետեւեալ ծանուցիչ խօսքերը կան»
«Եւրոպայի վրայ տարուան մէջ ոճիր մը գործեց, որ կրնայ և պէտք է հաստատուել: Հաստատուելու պիտի իրաւ անիրաւ և քաղաքականութեան վրայ գործ մը: Ռուսիա անկէն մեծ և զրկեմ միակողմնոր քաղից Եւստամանի բաժանումն է, վասն զի այն երկիրները իր տերութեան դաւաճաներուն հետ կառնելով անոնց միջոցաւ մինչև Բրուսիոյ և Եւստրիոյ մէջ տեղերը յարաբերու, և անոնց մէջ քաղաքական զարգացումը կ'արդիւնէ: Գերմանիա լաւ կը հասկնայ այս բանը, և ազատ չէ տակաւն այն վստահեմ զոր Ռուսիոյ հի

ՀԻՄՆԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՍՏԱՐԱՌՈՒԹՅԱՆ
ՀԻՄՆԱԳՐՈՒՄԻ ԳԱՆՈՒՄԻ
Ը. ԳՊՐՈՑ

1. Թէ մանչ տղայոց և թէ արջիանց
ազգային ամեն դպրոցը Աւսումնական Խորհրդի
հրոցին որոշած կանոններուն տակ կրկնայ:

2. Բոլոր դպրոցները զվարճարարական
երկու աստիճանի կը բաժնուին:

- Ա. Կրթական թանկան դպրոց:
- Բ. Աւսումնական դպրոց:

3. Կրթական թանկան դպրոցն ունի
Օրակոց:

- Ա. Աւսումնական դպրոցն ալ երկուք է:
- Աւսումնական:
- Անական դպրոց(1):

4. Կրթական թանկան դպրոցները երկու
սեռի համար ընդհանուր են, բայց ուսումնական
դպրոցները միայն մանչ տղայոց համար:

5. Կրթական թանկան դպրոցները և ուսումնական
դպրոցները ընդհանրապէս ցերեկուան են:

6. Որք և ազատ մանչ տղայոց և աղջկանց
համար նախակրթական դպրոցէ և ուսումնական
դպրոցները խառն զինքն զինքն դպրոցներ
պիտի ունենայ ազգը:

7. Ազգային անձ մը կը շահուն հաւանաբար
կրկնայ դպրոց բանալ երբ Աւսումնական
խորհրդին արտօնագիր մ'ընդունի:

8. Կրթական թանկան դպրոցներուն շրջան
ներ մանչ տղայոց համար 6 տարի է, իսկ աղջկանց
համար 7: Բայց ուսումնականներուն շրջանը
4 տարի է:

9. Երկու սեռին բնակութիւնն ու դաստիարակումը
զատ է կամ առանձին դպրոցով կամ մի և նոյն յարկի տակ զատ
դասարանի մէջ:

10. Ամեն թաղ կը բազմութեանը հաւանաբար
մեծաւ մէկ կամ աւելի նախակրթական դպրոց
պիտի ունենայ երկու սեռի համար ալ զատ: Եւ
Ամեն մեծ թաղերու կամ գիւղերու մէջ մէկ մէկ
հատ, կամ իրարու մօտ թաղերու մէկ քանի մէկ
հատ ուսումնարան պիտի ըլլայ (2):

Բ. ԱՇԽԱՏԱՆԻՑ

1. Օրակոցի մէջ թէ մանչ և թէ աղջկան
զինքն զինքն տարու հասակէն կ'ընդունուին:

2. Աշակերտ մը նախակրթական դպրոցի
մէջ թաղական խորհրդոյ հրամանաւ զինքն
առնելով կրկնայ մասնաւ:

3. Աշակերտ մը Օրակոցի ընթացքը
աւարտելէն ետքը կրկնայ Արժարանը ընդունուի:

(1) Անական դպրոցները վանքերու մէջ
պիտի հաստատուին և զինքն զինքն պիտի ըլլան:
Այս դպրոցներուն կանոնները կրթական խորհրդին
և ուսումնական խորհրդին ընտրուած խառն
յանձնաժողով մը պիտի սահմանէ:

(2) Կ. Պոլսոյ մէջ թէ մանչ տղայոց և աղջկանց
համար զատ զատ 56ական աւսուցիչական
դպրոց պէտք է: Այսինքն:

- 1. Խումաթուր 19. Բաթուր քաղաք
- 2. Սուլթանաբազար 20. Բերքա Բերքապոլլա
- 3. Կէտիկ քաղաք 21. Բերքա Ս. Երրորդութիւն
- 4. Կէտիկ գաւիտ 22. Ղարաթիա
- 5. Կայքընլի Ե. Բ. Բ. Բ. 23. Պէշկիթաշ
- 6. Սամաթիա սուր. մանչ 24. Պրիմաթիա
- 7. Սամաթիա կիս. մանչ 25. Բուրսո շէշմէ
- 8. Նաւաբ գաւիտ 26. Հիսար
- 9. Մաքրի գիւղ 27. Պոլսոյ գիւղ
- 10. Այի Ստեփանոս 28. Կիսի գիւղ
- 11. Բոսի գաւիտ 29. Պէշքոզ
- 12. Կարա-Կեօքիլի 30. Բանթլի
- 13. Կարմա թօթուր 31. Բուրսոյնուր Բնատ
- 14. Պալատ 32. Ալթամըղ
- 15. Քիլիկիոս մահալլէ 33. Կիսի մահալլէ
- 16. Կոստայ Ս. Երկա 34. Ղարա գիւղ
- 17. Կոստայ Ս. Աստուածաճ 35. Արթի սաղ
- 18. Խապիւր 36. Գարթիալ

Կան ուսումնարաններն ալ Կ. Պոլսոյ մէջ
հետեւեալ ութը զվարճարաններու մէջ զբաւսու
ուելու են:

- 1. Խումաթուր 2. Բերքա
- 3. Սամաթիա 6. Պէշկիթաշ
- 4. Պալատ 7. Որթիալ
- 5. Խապիւր 8. Կրթական

4. Արժարանի ուսման ընթացքը ընդունող
և վարճարանի ունեցող աշակերտ մը
ուսումնարանի մէջ կ'ընդունուի: Բայց
միշտ տարեկան քննութիւններն ետքը:

5. Աւսուցիչ ազգային վարժարան մը մը
տաճ ըլլալու, անոր վերաբերեալ ուսման
ընթացքը ամբողջ գիտցող և ուսումնա
րանը մանաւ ուսող աշակերտ մը
ուսումնական խորհրդոյ վարճարանի
ընթացքը ըլլալու է:

6. Կրթական թանկան դպրոցի դասարան
բակութիւնը թէ մանչ և թէ աղջկան տղայոց
համար առարկան է:

7. Որք կը զարգան աշակերտ իր թաղ
ընթացքը ամեն կրկնայ դպրոցն ալ
փութիւն: Բայց հրաժարած դպրոցէն
պէտք է ծանուցաւր մ'առնել:

8. Կրթական թանկան դպրոցի աշակերտ
մը առանց բանաւոր պատճառի իր
ուսման ընթացքը չի լրացուցած
դպրոցը կրկնայ ձգել, անձին
վերաբերեալ դպրոցական
ծախքերը վճարելով:

Աւսումնական դպրոցի աշակերտ մը
առանց բանաւոր պատճառի իր
ուսման ընթացքը չի լրացուցած
դպրոցը կրկնայ ձգել, անձին
վերաբերեալ դպրոցական
ծախքերը վճարելով:

Գ. ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ

1. Իւրաքանչիւր դպրոցի մէջ սովորելու
յաւակցեալ ուսմանը իր ուսման
շրջանին համեմատ (Ա. 8) հետեւեալ կերպ
պիտի կարգադրեալ են:

ՆԱԳԿՈՑ

Ա. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Բերական, հեղեթէն:

Բ. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Ընթերցանութիւն և գիր հայ:

ԱՄԻՆՈՒՆԻՐ

Ա. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Բրիտանական և բարոյական:

Պատմութիւն Սուրբ գրոց:

Բերականութիւն հայ. անուանց հոլովոններ
և բայերուն խնարհումը:

Գեղարդութիւն հայ. գիր և թուանշան:

Թուարանութիւն, բերքով:

Աշարհագրութիւն, քաղաքական համաւորում:

Աշարհագրութիւն եկեղեցական:

Բ. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Բերականութիւն, մանչ իր կանոններով:

Պատմութիւն հայոց համաւորում:

Թուարանութիւն դասագրքով:

Աշարհագրութիւն համաւորում ուսումնական և բնական:

Գեղարդութիւն հայ. գիր:

Աշարհագրութիւն եկեղեցական:

Գ. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Բերականութիւն, թարգմանութիւն, փոխաբերած վարժութիւն
պարզ շարժարդութեան և աշխարհաբար
գրութեանց:

Պատմութիւն, շարունակութիւն:

Թուարանութիւն, առևտրական գործողութիւնը:

Տօնարակութիւն համաւորում:

Գեղարդութիւն:

Աշարհագրութիւն, եկեղեցական:

Բնական պատմութիւն:

4. Թէ մանչ և թէ աղջկան տղայոց համար
ամեն կարգի մէջ մարմնամարդութիւն
պիտի ըլլայ:

5. Գ. տարին աղջկանց ուսման ընթացքին
մէջ գեղարդութեան դասատուութիւն
ընթացքին մէջ յանկարծական մահուան
գեղարդութեան յանդիմանումը չէ:

մ'ալ կ'ընկայ, և Ե. տարեկան մէջ ալ կը
շարունակէ:

6. Միայն աղջկանց համար անհրաժեշտ
ծութիւն և իրենց յատուկ եղած ձեռագործ
արհեստներ պիտի ըլլայ:

ՈՒՍՄՈՒՆՈՒՆԻՐ

Ա. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Արժարանութիւն և բարոյական:

Հայկարանութիւն, հայ գրարդութիւն:

Պատմութիւն և աշխարհագրութիւն:

Գեղարդութեան, ընթերցանութիւն և Վ. մանչ
արև. քերականութեան:

Բանակարդութիւն, տեսական թուաբանութիւն:

Գեղարդութիւն, հայ. և գաղ. Արուագրութիւն:

Աշարհագրութիւն:

Բ. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Հայկարանութիւն, շարունակութիւն
գրարդութեան:

Տրամաբանութիւն համաւորում:

Պատմութիւն և աշխարհագրութիւն:

Գեղարդութեան, մանչ և քերականութեան:

Տօնարակութիւն:

Բանակարդութիւն, հանրահաշիւ:

Արուագրութիւն:

Աշարհագրութիւն:

Գ. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Հայկարանութիւն, շարունակութիւն
գրարդութեան:

Գեղարդութեան:

Տօնարակութիւն, երկրագիտութիւն:

Բնական գիտութիւն:

Տօնարակութիւն (Վ. քերականութիւն):

Արուագրութիւն:

Գ. ՏԱՐԻ ՈՒՍՄՈՒՆԻՐ
Հայկարանութիւն:

Գեղարդութեան:

Տօնարակութիւն:

Արուագրութիւն:

Աշարհագրութիւն:

8. Աւսումնարանի մէջ գեղարդութեան
զատ ուրիշ ընդունելու կրկնայ դպրոցի,
բայց աշակերտներն ուսողը կը սովորէ:

9. Գեղարդութեան մէջ գործածուած
դասագրքերն Աւսումնական խորհուրդը
կ'որոշէ:

Մնացեալ հետեւեալ թուով:

ԽԱՌՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

Եղիպտոսէն եկած վերջին լուրերը կը
ծանուցանեն թէ բարձրագոյն Սոլիտ
փաշան յունուար 13 ին Սուէթէն շոգե
նաւ նստեր է Մէքէէ ուլտի կրթարան
համար ընկերութեանը Բեանի և Խուր
շտ փաշաներուն և Ղիստի քով Սուշ
Գալիսի ըստած նաւահանգիստը ելելով
ուղղակի Մէքէէ գացեր, հոն օր մը
մնայէ և ուխտը կատարելէ ետեւ Եղիպ
տոս վերադարձեր է:

Բանակարդութեան գործած նախնիները
կը ծանուցանեն թէ, յիշեալ գաւառին
կուսակալ Մ. սեմ. Լյալին փաշան գաւառ
ուսման ժողովներէն կազմեր է ձեռնած հին
տաճիկ անդամներուն տեղ նորեր ընտրել
ուղղով քուսարիութեանը. և քրիստոնէից
ու հրէից կողմէն ալ անդամներ ընտրուե
լու անօրէնութիւն ըրեր է: Ժողովին այս
պէս վերահաստատուելուն վրայ, Մ. սեմ.
Գուստ փաշային դրած առժամանակեաց
ժողովին պաշտօնը վերջացեր է:

Բուսիցի բանակին հրամանատար
Մ. սեմ. Միշիկ Խանիկ փաշան Սու
թարային մինչև Լ. օրով զբաւսման և ընդար
ձակ ձամբայ մը շինել կուտայ որ քիչ օրէն
լինալու վրայ է: Այս ձամբան 12 ժա
մու երկայնութիւն ունի կրան:

Բանի մը շարժել ի վեր մայրաքաղաքին
մէջ յանկարծական մահուան
գեղարդութեան յանդիմանումը չէ:

Մնացեալ կրկնայ օրը Խուսիկուտարու
նաւանատը տեսութեան զինուոր մը
ինկաւ մեռաւ:

Հետեւեալ օրը Պէշկիթաշ արքունի
պալատան բաւաւար մը Մէհմետ արա
անուն ձամբան գացած տեղը ինկաւ մե
ռաւ:

Չորեքշաբթի օրը նաւապարտը Թօփ
հանի մօտ ին նաւակն մէջը մեռած
զանուեցաւ:

Սոյն իրիկունը Ծօնի անէ Կոստիկ
կին մը իր տանը մէջ յանկարծ մեռաւ:

Բանի մը օր առաջ այլ Պէշիկիթաշ
քաղաքի գործաւոր մը շամբան գացած
տեղը ինկաւ մեռաւ:

Թիմարթի աստեանին նախագահ
Իհսան պէյը շարժեալ առտու յանկար
ծանահ եղաւ, և նոյն օրը յուղարկաւ
Թիւրք կատարուելով Թարուեցաւ:

Մնացեալ հինգշաբթի օրը մայրաքաղաքին
Լ. սեմ ըստած թաղը 35 տա
րեկան յոյն աղջկն մը ինքզինքը կ'աւելու
պաննեց:

Այս անձնատպանութեան սրտած առ
չքաւորութիւնը կը համարուի:

Պէշիկիթաշ քաղաքապետութեան
ժողովն իմանալով որ Պ. ալթիկ մնալու
ձառնելը փորը լաւ չարարուած ու չը
մարտուած ոչխարներ կը վաճառեն, մա
վաճառներուն խնտութեանը աչքէ անցող
և վերջիցեալ կ'երպով վաճառուած ամեն
մէկ ոչխարի համար 30 դուրուշ տաւաք
դրաւ մնալուստներուն վրայ:

Երկրագիտութեան յունու. 16 | 28 | Եր
ւով հետեւեալը կը դրնէ Հաւաքութի
Կուլթիթի լրագրին:

« Գուստարայէն կարեւոր լուր մը ստա
ցանք: »

« Յիշեալ տերութեան իշխանը Լալիք
Կասուրիա Պէշիկիթաշ անուն թուաւ
ւորուելով մեռեր է: Ար հաստատուե
թէ այս ուրիշ հրեաց բոլորի մը ձեռք
տարուեր է Լալիքին հոնք խորհրդով
որ իր ցեղէն մէկը կատարութեան դուր
անցունել կուզէր: Թոյնը ծանր գործ
տեսնելով, Լալիք կատարել գացեր է կը
նոյն վրայ, որ խոտափանելու օտարուե
լով, երկանը մահուանէն քանի մը օր ա
ռաջ զինատուեր է: Լալիքը որ 35 տար
ի թագաւորութիւն ըրեր էր, մեռնելէն 5 օր
առաջ իր անդամիկ որդին իր տեղը դը
րեր է: Ժողովուրդը շատ գոհ էր Լալի
քին որ ինքզինքը սիրելի ու միանգամայն
ակամաճիկ ըրած էր, և յիշուցից հետ
միշտ բարեկամ մնալու և առևտրական յարա
բերութիւններն աւելցնելու կաշխատէր: »

Գաղղիական Լալիքի Մաթիլտ
անուն շոգեմար Լալիքին Ղիւրպալթար
երթարու ժամանակը Ղիւրպալթար նաւա
հանգստին բերանը փայտերու զարնուե
լով ծակեցաւ և վերջապէս չկրկնաւ ա
զատիլ:

Գաղղիացի լրագիրները կը ծանուցանեն
թէ Գրքարդի պատերազմին մէջ ան
ւանի երոց Գաղղիացի Պօսթ մարաջախ
տը որ այն ժամանակը ստացած ծանր վեր
քերէն կատարելապէս չէր կրցեր բոլորի
և մինչև հիմա ցաւագրութեանը կապ
ըրեր, այս օրերս վախճաններ է:

Պօսթ մարաջախը 30 տարեկան և
հետեւաբար Գաղղիացի մարաջախաներուն
ամենէն կրտսերն էր:

ԼՊԻ

Երեկ շէշիկի Թէրհալէ նահանգին
մէջ Հին պղի անունով ծանօթ եղած
հողը ծախու է: Յիշեալ հողին վեց հար
իւր վախճուան արտադրութիւն (տե՛՛նիւմ) 11,
220 դուրուշ տուող կայ: Նոյնպէս ուրիշ
2,020 արտադար հողը մ'ալ 44,000 դու
րուշ տուող կայ:

Եւ որովհետեւ այս տեղերը բոս կա
նոնաց աւելի զին վճարողն և վերջին ա
ւելցնողն պէտք է արուին, ուստի իմեաց
կը արուի որ զին տալ ուղղութեամբ Տէֆ
թէրհալէն համարակալութեան (մահա
սեպէ) գրասենեակը պէտք է երթան եր

Կուշարթի և հինգշարթի օրերը:

Լ.Օ.Դ.

Մայրերական կառավարութիւնը Թոս...

Այս անձինքը որ վերջապէս հանգրուան...

Ս. Պօլիս 2 փետր. 1861

ՆՈՐԱՏԻՊ ԳՐԵԱՆՔ

ՆՈՒՈՂԱՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՍ

ԱՌՈՂԱՐԵՆՈՒ ՄԱՍՆԱՌՈՐ ԵՒ

ՐԵԿՉԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ս Ի Ր Ե Ա Յ

ՏՈՒԹՅՈՒՆ ԿՐՈՒԿԵՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ՏԵՏՐԱԿ 1.

Եթէ կենսը սիրելի և պատուական է...

Սր ծախուի մայրաքաղաքս Մեքանը...

ՏԵՏՐԱԿ

ԹՈՒՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐԱՅ

Ինչպէս որ ամենուն յայտնի է, Թու...

սկիզբն ու արմատն է, և ամեն օր ամե...

Բայց Թուարանութեան դիրքերը, մանաւանդ...

Ուստի վարժարաններուն բերը թեթեւ...

Հաստ ու գլխացուցն թուղթի վրայ տըղ...

Բայ մեղ, ասիէ կտու այս տախտակները...

Ուստի ամեն ուսումնականաց ուշադրու...

Այսուհետեւ մարդ չի կրնար դանդաղի...

Այս տախտակներուն մինչև հիմայ կէսը...

յս 42ն ալ հետզհետէ տարուելու վրայ ըլլա...

Այս աթիթով կը ծանուցանենք նաև մեր...

Վը ծախուի Վեճ Նոր կտուր, Վեճուայը...

Վը Խրաքանչիւր թիւ 50 բարա,

8. Վարդանեան:

ՈՐԵՅՈՅՑ

1861

ԹՈՒՍԱՐԱՆ

Տպագրի Ի Թեոքոսիա

Հայերէն ընդարձակ և հմտակց տո...

Սր ծախուի մայրաքաղաքս Մեճ նոր...

Սր ծախուի Վեճ Նոր կտուր, Վեճուայը...

ՏԱՆՈՒՅՄՈՒՆՔ

ԶԿՆՈՐԱՎԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Այս շահաւէտ Ընկերութիւնը 60,000 դո...

Ընկերութեան գործը պիտի ըլլայ՝ Ս. ձուկ...

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like '2 հատ հորա ջուրտակ նաւ'.

Այս ամեն նաւերը, գործիքներն ու կաղ...

Ուղղը մայրաքաղաքս Մեճ Նոր կտուր...

ԶԿՆ ԻՒՂ

Մարուր և անհրաժեշտ

Գաղ զկացի Տղմոր Օթիէ բծիչ կին...

Սր ծախուի Վեճուայը Տեճա Մուտայի...

Աս լրագիրը շաբաթ անգամ մը կելի...

ԻճՄԻՐ. Յօճանգես աղա Մագուտեան:

ՏՐԱՊԵՏՈՐ. Պողոս աղա Կիրճեան:

ԳՐՈՒՍԱ. Կարապետ աղա Էսկիշեհի...

ՆԻՎՈՒՐԻՍԱ. Պ. Տ. Մուքանեան:

ԹԵՔԵՐԵՍԱՂ. Պ. Գրիգոր Մալաքարացեան:

ԻՍՐԱԲԵՐԻ. Պ. Գրիգոր ձափարեան:

ՆԻՎՈՒՐԻՍԱ. Մարտիրոս աղա Թալճեան:

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Օտանեան լիբա Մէճիտի'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Չորեքշաբթի 8'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Փոխուստի ԳԻՆԵՐԸ'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'ՄԵՏԱԲՍ (ԻՓԷՐ)'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Յօրեն Բուժիչի'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'ՉԱՆԱՅԱՆ ՆԻԹԵՐ'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Տաճկաստանի 520-350'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Կ Բէքօ 400-110'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'ԱՐՏԱՐԻՆ ԲԵՐԲ'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Իմրագիր ՏՅՈՒՆԵՆ'.